

ARTESİ

4 Akıl Oyunları Türkiye'de 4.

Geçen sezon Türkiye'de en çok seyredilen dördüncü film Akıl Oyunları (A Beautiful Mind) oldu. Şizofren matematikçi Dr. John Nash'in hikayesini anlatan bu film, Deli Yürek hariç, seyirci sayısı açısından Türk filmlerini de sollamış durumda.

Hürriyet

Doğan Hızlan 6

Varoşlar dışında değişmeyen İstanbul

Ayşe ARMAN 2

Kutas'ın Görkem'li düğünü

Pakize SUDA 5

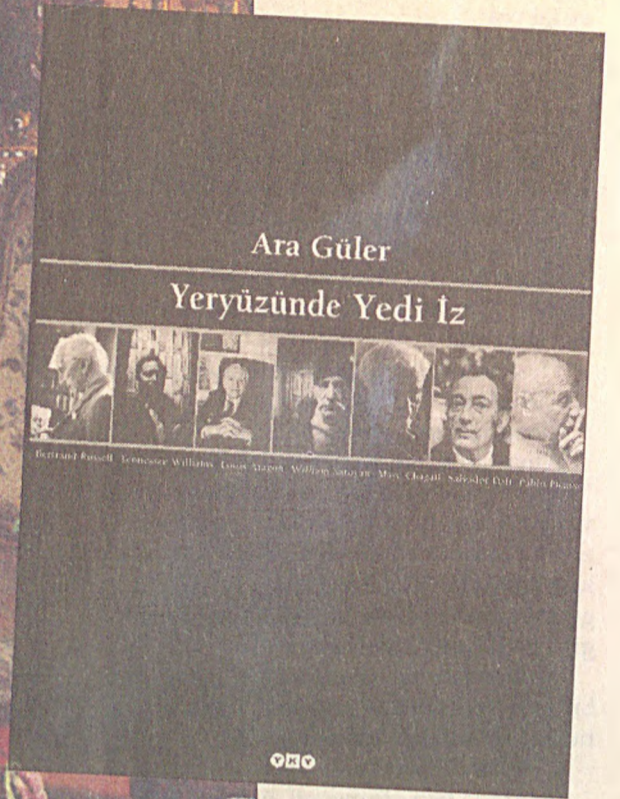
Ne giyeceğim

Tolga AKYILDIZ 9

Beş milyona CD

ARA GÜLER
YILLAR
SONRA YAZDI

YKY, bu tarihsel belgeyi hem Ara Güler'e, hem de yedi isme yakışır bir şekilde çıkarıyor okurun karşısına.

PABLO PICASSO

Yüzyılımızın en büyük adamının yanına gitmek beni heyecanlandırmıştı. Onda 90 yıllık bir birikim vardı, bende ise bir Leica. Tam dört gün Picasso ile birlikte kaldık.

MARC CHAGALL

Chagall ailesinin bir süre İstanbul'da oturduğunu ilk kez duyuyordum. Kendisi söylediğine göre doğrudu. Sonradan öğrendim ki Romanya Yahudisiymiş.

LOUIS ARAGON

Beni evin arka bölümüne götürdü. Burası yatak odasıydı. Yatağının hemen yanı başında yazı masası vardı. Oraya oturup resimlerini çektim.

BERTRAND RUSSELL

Onu bahçeye çıkardım, evle birlikte, sonra da aramıza katılan karısıyla birlikte bir sürü fotoğrafını çektim.

WILLIAM SAROYAN

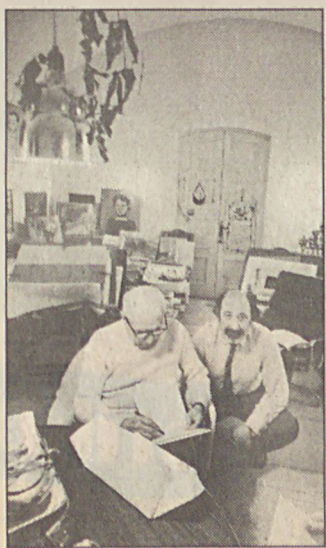
Gözleri dalmıştı: Benim babam Bitlis'te doğmuş, bana oralara ait bir hikaye anlatsana, dedi.

Bu fotoğrafları nasıl çektim

Russell, Picasso, Dali, Williams, Chagall, Aragon, Saroyan. Usta foto muhabiri, dünyaca ünlü bu isimleri yıllar sonra anlattı.

"Fotoğrafımı mı çekmek istiyorsun? Neden?" dedi. "Salvador Dali'siniz de ondan" dedim. "Ben çok ünlü bir adamım" dedi, "On dakika fotoğraf çekmek için 25 bin dolar isterim." Sonra, "Hangi dergi için?" diye sordu. "Kendim için" desem, "Sen de kimsin?" diyecek.

"Life Dergisi" dedim. Birden kızdı, ensemden ve belimdeki kemerden tuttuğu gibi beni kapıya doğru götürdü. Yaşına karşın kemikli elleri hayli güçlüydü. Kapıya yaklaşıncaya, yüzüm çarpmasın diye kapıyı açtım. Dali beni dışarı doğru itti, iki kanatlı kapının arasında kaldım.

Ara Güler Picasso ile.

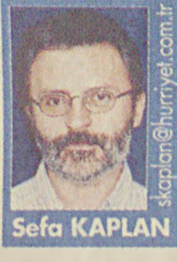
BİR ARA GÜLER KLASİĞİ

Usta, ustaların fotoğraflarını nasıl çektiğini anlattı

"İyi fotoğrafçı dikiz makinesiyle de resim çeker." Ara Güler'in fotoğrafla ilişkisini merak eden yeni yetme bir gazeteciye verdiği bu ilginç cevabı, "Zaman Bahçesinden Portreler" kitabında Güneş Karabuda aktarıyor. Bu toprakların yetiştirdiği,

bu topraklarda yetişen dervişmeşrep insanlardan biri olan Ara Güler dikiz makinesiyle resim çekmiş midir bilinmez ama herhalde eline alsa onu da bir Leica'ya dönüştürdü ucundan-bucağından. Tıpkı İstanbul'un veya Anadolu'nun tozdan topraktan, kirden pastan görülmeyen pırıl pırıl gözlerini bir yeryüzü şölenine dönüştürdüğü gibi. Ara Güler'i asıl öne çıkartan da, 'nesne' siyle kurduğu bu olağanüstü ilişki zaten. Bu ilişki, onu fotoğrafın şiirine götürür sık sık. Kendisi de bilir üstelik, objektife bir gönülgözü açıklığıyla bakabilmeye borçludur bütün bunları. Ve bir de, hiç ihmal etmediği, büyük bir gururla sürekli üzerinde taşıdığı 'foto muhabiri' kimliğine. Unvanların ağır prangalar gibi boyunlara dolandığı postmodern bir vakitte, Ara Güler, 'foto muhabiri' olarak kalmayı başarabilmiş ender bir isimdir ve bu nedenle Ara Güler'dir zaten. Kendisinin de vurguladığı gibi, 'önemli olan makine değil, arkasındaki adamdır.' Adam gibi adam yani...

Sefa KAPLAN

BERTRAND RUSSELL

Siyah bir kalemle kitabı imzaladı

Russell'ı yazı masasının önüne oturttum. Belki de birçok eserini kaleme aldığı bu masanın önünde bir sürü siyah beyaz ve renkli fotoğrafını çektim. Fotoğraflarını çekerken mümkün olduğu kadar onu sıkılamaya çalıştım. Sonra onu bahçeye çıkardım, evle birlikte, sonra da aramıza katılan karısıyla birlikte bir sürü fotoğrafını çektim (...) Aradan üç saat kadar bir vakit geçti. Çekebileceğim kadar fotoğraf çekmişim. Hem renkli, hem siyah-beyaz. Öğle yemeğinin zamanı gelmiş de geçmek üzereydi. Gitsem daha uygun olacaktı galiba, hem onlar için hem benim için. Çünkü görsel açıdan daha fazla bir şey yapmam gerekmezdi. Felix'ten aldığım kitap aklıma geldi birden. O sırada ikimiz de bir masanın önünde ayakta duruyorduk. Kitabı açtım, kapağın arkasındaki boş sayfayı göstererek "İmzalar mısınız" dedim. "Tabii" diye karşılık verdi ve siyah bir kalemle kitabı imzaladı Bertrand Russell. Ve tarih koymayı unuttu, ben de üstünde durmadım.

PABLO PICASSO

Onda 90 yıllık birikim vardı bende ise bir Leica

Doğumundan 90 yıl sonra Picasso'yu gördüm. Tarih 20 Nisan 1971, Salı. Neler yapmış o zamana kadar? Bir foto muhabiri olarak yüz yılımızın en büyük adamının yanına gitmek beni heyecanlandırmıştı. Onda 90 yıllık bir birikim vardı, bende ise bir Leica.

Tam dört gün Picasso ile birlikte kaldık. Bahçede dolaşıyorum; büyük bir Afgan tazısı var, nereye gitsem peşimden geliyor. Kapının önünde dolaşırken, Miguel geldi. Bu kez her zamanki gibi suratsız değildi, gülümsüyordu. "İçeride mi?" dedim. "Evet" diye karşılık verdi, "ve yalnız." Leica'm ve ben içeri girdik. Picasso sallanan koltuğuna oturmuş, büyük olasılıkla İspanyolca bir şarkı mırıldanıyordu. Beni görünce: "Gel, gel otur" dedi.

Şimdi bir devin karşısındayım. Resim çekmek istiyorum. O ise koltuğunda sallanıp duruyor. Bu durumda bir sürü resmini çektim, sanırım bu onun da hoşuna gidiyordu. Benimle alay eder gibi bir hali vardı.

MARC CHAGALL

Fotoğraflar istediğim gibi değildi

Bir kız çay getirdi, içtik. Bir süre gereksiz şeyler konuşuldu. O da iş olsun diye konuşuyor, ben de... Aklım fikrim başka bir mekanda fotoğraf çekmekte. İşte o anda aklıma merdivenlerin dönemeçleri geldi. Belki orada bir şeyler çekebilirim diye

düşündüm. Kendisine teklif ettim o da kabul etti. Merdivenlere gittik. Yakından, uzaktan, merdivene oturmuş, trabzana dayalı, daha birçok pozisyonda fotoğrafını çektim. Zaten eski Paris evlerindeki bu tür merdivenler

daha önce de beni böyle bocalamalardan kurtarmıştı; örneğin sinemacı Renoir'ı Pigalle'deki evinde yine böyle merdivenlerde fotoğraflamışım. Ama yine de Chagall'in fotoğrafları tam istediğim gibi değildi.

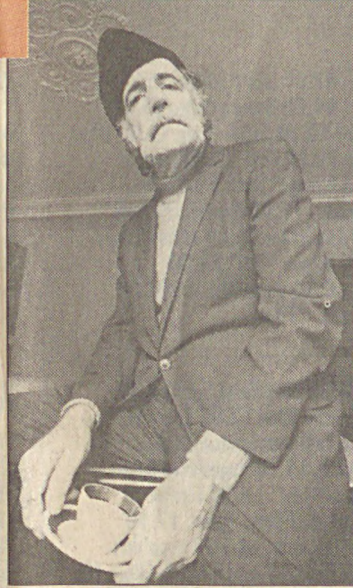

WILLIAM SAROYAN

Benim babam da Bitlis'te doğmuş dedi

Rue Laffitte'in köşesinde bir kahvede oturuyoruz. Ben ikinci biramı içiyordum, o ise birincisini. Terzi arkadaşı, baykuşun sahibi ayakkabı tamircisi de oradaydı. Saroyan her zaman insanlara soru soran bir tipti. Söz döndü dolaştı, bana geldi. "Baban ne iş yapar?" dedi. "Eczacıydı ama birkaç yıl önce öldü" diye karşılık verdim. Bir ara durakladı, sonra gene sordu:

"Nerede doğdun?" "Ben İstanbul'da doğdum ama babam Şebinkarahisarlıdır" dedim. "Benim babam da Bitlis'te doğmuş" dedi. "Fikret Otyam'la bir iki arkadaş beni oralara götürdüler. Şebinkarahisar Bitlis'e yakın mı?" "Pek yakın değildir ama, aşağı yukarı aynı yerler" diye karşılık verdim. "Bana oralara ait bir hikaye anlat-sana" dedi. Gitmiş, oraları gezmiş, bir özlem var içinde.

TENNESSEE WILLIAMS

Onu Güney Park'a götürdük

Çektğim resimleri Hüsamettin Bozok'un Yeditepe dergisine verdim. Gece de zamanın en büyük tiyatro eleştirmeni Fikret Adil'in evine yollandım. Durumu ona anlattım. Oradan, piyeste başrolü oynayan rahmetli Suavi Tedü'ye telefon ettim. Sonunda Tennessee Williams'ı Güney Park'a (Bugünkü Maçka) götürmeye karar verdik. Tennessee Williams önerimizi angarya kabilinden kabul etti. Güney

Park halkın gittiği çalgılı bir gazinoydu. Tennessee Williams buradan hoşlanmışa benziyordu. Masada bizden başka Suavi Tedü, Fikret Adil, Samim Kocagöz, Nevzat Üstün, Ayfer Feray ve Hüsamettin Bozok vardı. Oradan çıkıp Fikret Adil'in Taksim'deki evine gittik. Ne var ki bu tertip adamlara, "Sanat hakkında ne düşünüyorsunuz?" gibi entipüften sorular sorulamıyor. Bunu yıllar sonra, Picasso ile röportaj yaparken öğrendim.

